

DECIZIE

17 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței,
judecători

Valentina Clevadi
Dumitru Mardari, Galina Stratulat

examinând recursul declarat de avocatul Mihail Barbaroș, în interesele Tatiane Melnic și Societății cu Răspundere Limitată „Sunrise-Trans”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Sergiu Cernavca împotriva Tatiane Melnic și Societății cu Răspundere Limitată „Sunrise-Trans” cu privire la încasarea sumei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2017, prin care s-a respins cererea avocatului Mihail Barbaroș, în interesele Tatiane Melnic și Societății cu Răspundere Limitată „Sunrise-Trans” privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului, nu s-a dat curs cererii de apel înaintată cu acordarea unui termen pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat,

c o n s t a t ă :

La 25 iunie 2016, Sergiu Cernavca s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva Tatiane Melnic și SRL „Sunrise-Trans” cu privire la încasarea sumei și a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău din 27 iunie 2016, cererea de scutire parțială formulată de reclamant - a fost respinsă, nu a fost dat curs cererii de chemare în judecată înaintată de Sergiu Cernavca, reclamantului fiindu-i comunicat despre necesitatea lichidării neajunsurilor cererii de chemare în judecată, acordându-i pentru aceasta termen până la 11 iulie 2016, și anume pentru prezentarea dovezii achitării taxei de stat în sumă de 22 084,40 lei.

La 08 iulie 2016, reclamantul s-a conformat indicațiilor instanței, prezentând bonul de plată al taxei de stat în mărime de 22 085 lei.

Prin încheierea Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău din 12 iulie 2016, a fost dispusă aplicarea sechestrului pe bunurilor pârâților Tatiane Melnic și SRL „Sunrise-Trans”, în limita valorii acțiunii de 35 000 euro, cu excepția bunurilor gajate.

Solicită reclamantul admiterea acțiunii, încasarea în mod solidar din contul pârâților a sumei datorate în mărime de 37 500 euro și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău din 16 noiembrie 2016, cererea de chemare în judecată înaintată de Sergiu Cernavca a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea de la Tatiana Melnic în beneficiul lui Sergiu Cernavca suma de 32 634 euro, cu titlu de datorie și suma de 26 391 lei, cu titlu de cheltuieli de

judecată. Totodată, s-a dispus că sumele indicate în valută străină urmează să fie convertite în valuta națională a Republicii Moldova la rata de schimb oficială din data plății. În rest, pretențiile formulate de Sergiu Cernavca au fost respinse.

Invocând ilegalitatea hotărârii primei instanțe, la 09 decembrie 2016 avocatul Mihail Barbaroș, în interesele Tatiane Melnic și SRL „Sunrise-Trans” a declarat apel asupra hotărârii Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău din 16 noiembrie 2016, solicitând instanței admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii, precum și încasarea cheltuielilor judiciare și plata taxei de stat din contul pârâtului, susținând că va depune apelul motivat după redactarea hotărârii integrale. Concomitent, în legătură cu situația financiară precară, a solicitat scutirea integrală a apelanților de la plata taxei de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 ianuarie 2017, nu a fost dat curs apelului declarat de avocatul Mihail Barbaroș, în interesele Tatiane Melnic și SRL „Sunrise-Trans”, apelanților fiindu-le acordat termen până la 28 februarie 2017 pentru prezentarea cererii de apel motivate.

În cadrul ședinței de soluționare a chestiunii de punere pe rol a cererii de apel, avocatul Mihail Barbaroș a lichidat neajunsurile indicate în încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 ianuarie 2017, prezentând cererea de apel motivată și totodată solicitând scutirea apelanților de la plata taxei de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2017 s-a respins cererea avocatului Mihail Barbaroș privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului.

Nu s-a dat curs cererii de apel depuse de avocatul Mihail Barbaroș, în interesele Tatiane Melnic și SRL „Sunrise-Trans”.

S-a acordat apelanților Tatiana Melnic și SRL „Sunrise-Trans” termen pentru prezentarea dovezii de achitare în mod solidar a taxei de stat în mărime de 15 610,47 lei până la 10 aprilie 2017.

S-a explicat apelanților că în cazul în care nu vor lichida neajunsurile indicate până la 10 aprilie 2017, cererea de apel nu va fi considerată ca depusă, fiind restituită fără examinare alăturat cu actele anexate.

S-a stabilit pentru data de 25 aprilie 2017, ora 11.00 ședința de soluționare a chestiunii ce ține de punerea pe rol a cererii de apel declarată de avocatul Mihail Barbaroș, în interesele Tatiane Melnic și SRL „Sunrise-Trans”.

La 03 martie 2017, avocatul Mihail Barbaroș, în interesele Tatiane Melnic și SRL „Sunrise-Trans” a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2017, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi decizii prin care să fie scutiți apelanții de la achitarea taxei de stat la depunerea cererii de apel.

În motivarea recursului a indicat că, consideră neîntemeiată încheierea instanței de apel prin care s-a respins cererea de scutire de la plata taxei de stat la înaintarea apelului și nu s-a dat curs cererii de apel, deoarece Tatiana Melnic are la întreținere trei copii, nu este angajată în câmpul muncii, și s-a obligat să prezinte pe parcursul examinării cererii probele necesare.

A mai invocat recurentul în susținerea poziției sale și prevederile art. 6 și 13 CEDO, precum și practica relevantă cazului.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Astfel, instanța de recurs consideră că recursul din 03 martie 2017, împotriva încheierii instanței de apel din 28 februarie 2017, depus în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat, care urmează a fi respins cu menținerea încheierii recurate din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum denotă materialele cauzei, la 09 decembrie 2016 avocatul Mihail Barbaroș, în interesele Tatiane Melnic și SRL „Sunrise-Trans” a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău din 16 noiembrie 2016, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii contestate. Concomitent, în legătură cu situația financiară precară, a solicitat scutirea integrală a apelanților de la plata taxei de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 ianuarie 2017, nu a fost dat curs apelului declarat de avocatul Mihail Barbaroș, în interesele Tatiane Melnic și SRL „Sunrise-Trans”, apelanților fiindu-le acordat termen până la 28 februarie 2017 pentru prezentarea cererii de apel motivate.

În cadrul ședinței de soluționare a chestiunii de punere pe rol a cererii de apel, avocatul Mihail Barbaroș a lichidat neajunsurile indicate în încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 ianuarie 2017, prezentând cererea de apel motivată, solicitând scutirea apelanților de la plata taxei de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2017 s-a respins cererea avocatului Mihail Barbaroș privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului și nu s-a dat curs cererii de apel depuse de avocatul Mihail Barbaroș, în interesele Tatiane Melnic și SRL „Sunrise-Trans”. S-a acordat apelanților Tatiana Melnic și SRL „Sunrise-Trans” termen pentru prezentarea dovezii de achitare în mod solidar a taxei de stat în mărime de 15 610,47 lei până la 10 aprilie 2017.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural care reglementează acțiunile instanței la acea fază a procesului, pornind de la următoarele.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Pornind de la prevederile normelor de drept menționate, Colegiul conchide că instanța de apel corect nu a dat curs cererii de apel depuse de avocatul Mihail

Barbaroș, în interesele Tatiane Melnic și SRL „Sunrise-Trans”, împotriva hotărârii Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 16 noiembrie 2016, or, acesta nu a prezentat dovada achitării taxei de stat la înaintarea apelului.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit art. 3 alin. (1), lit. j) a Legii taxei de stat nr. 1216-XII din 03 decembrie 1992, pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești taxa de stat constituie 75% din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată, sau altei cereri (plângeri), iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial - 75% din taxa calculată din suma contestată.

La caz, Colegiul consideră neîntemeiat argumentul recurentului precum că, instanța de apel neîntemeiat și abuziv a emis încheierea din 28 februarie 2017 prin care a respins cererea de scutire de la plata taxei de stat la depunerea apelului și nu da curs cererii de apel, deoarece solicitând scutirea de la plata taxei de stat a comunicat că la moment nu dispune de probele necesare pentru a fi prezentate instanțe, însă s-a obligat să le prezinte pe parcurs.

Or, potrivit art. 85, alin. (4) Cod de procedură civilă, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Astfel, instanța de recurs reține că, în speță avocatul Mihail Barbaroș, înaintând la 28 februarie 2017, în interesele Tatiane Melnic și SRL „Sunrise-Trans” înaintând apel motivat, a solicitat casarea hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri, fără a prezenta dovada achitării taxei de stat, cerând scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului, fără prezentarea probelor necesare.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel corect a dispus respingerea cererii de scutire de la plata taxei de stat și nu a dat curs cererii de apel, în cazul în care, apelantul nu a prezentat probe concludente și pertinente în susținerea cererii, care ar confirma imposibilitatea achitării taxei de stat.

Pe cale de consecință, la caz se va remarca și jurisprudența constatată a Curții Europene, care a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare cu privire la protecția drepturilor sale de acces la justiție (cauza Van Harn vs Germany, nr.7557/03 din 11 septembrie 2007).

Mai mult, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar a menționa că apelul este o cale ordinară de atac, obiectul căreia sunt hotărârile pronunțate de prima instanță care nu sunt definitive.

La exercitarea căii de atac - apelul, persoanele în drept să declare apel, dispun de anumite drepturi și obligații.

La rândul său instanța de apel, este obligată de a respecta procedura examinării pricinii în apel atât la faza pregătirii pricinii pentru dezbaterile judiciare, cât și în cadrul dezbaterilor judiciare.

Totodată, instanța de apel este obligată de a crea condiții obiective și reale pentru ca participanții să-și exercite în volum deplin drepturile sale procedurale,

curmând în mod legal orice abuz din partea lor, și înlăturând pe măsură posibilităților, omisiunile la acest capitol, depistate în orice fază a procesului.

Urmare a celor relatate, instanța de recurs constată că, recurentul, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, în vederea prezentării probelor concludente și pertinente în susținerea cererii de scutire de la plata taxei de stat la depunerea apelului, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (cauza Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini actele procedurale în termenii prevăzuți de lege.

Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului (cazul Kreuz contra Poloniei, nr. 28249/95, cazul Golder și Z contra Marii Britaniei, cazul Malahov contra Moldovei, nr. 32268/02), dreptul la un tribunal nu este absolut. Aceasta prin natura sa poate fi supus limitărilor, deoarece dreptul de acces la justiție, prin sine, cere reglementare din partea statului.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că în unele cazuri pot fi stabilite diferite limitări, inclusiv financiare, dreptului de acces al persoanei la o „instanță judecătorească” sau „tribunal” (cazul Malahov contra Moldovei, § 27).

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție apreciază critic argumentele recurentului, în cazul în care, acesta trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, în vederea prezentării probelor necesare în susținerea cererii de scutire de la plata taxei de stat la depunerea apelului.

Prin urmare, având în vedere că argumentele recursului sunt neîntemeiate, iar încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2017.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de avocatul Mihail Barbaroș, în interesele Tatiane Melnic și Societății cu Răspundere Limitate „Sunrise-Trans”.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2017, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Sergiu Cernavca împotriva Tatiane Melnic și Societății cu Răspundere Limitată „Sunrise-Trans” cu privire la încasarea sumei și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

Valentina Clevadi

judecători

Dumitru Mardari

Galina Stratulat